

X. 4. udvalg.

nien deltog derfor igen i år ikke i behandlingen af eller afstemningen om Omanspørgsmålet.

På forslag af 27 afro-asiatiske lande — herunder samtlige arabiske lande — og Jugoslavien vedtog 4. udvalg den 10. december 1969 et resolutionsforslag, der bekræfter de på 21., 22. og 23. samling vedtagne resolutioner vedrørende Oman, opfordrer den britiske regering til fuldtud at gennemføre kolonideklarationen og andre relevante resolutioner, anbefaler, at særorganisationerne og vedkommende internationale institutioner indenfor grænserne af deres aktiviteter og i samarbejde med og gennem vedkommende regionale organisation studerer mulighederne for at yde bistand til imødekomme af befolkningens uddannelsesmæssige, tekniske og sundhedsmæssige behov, opfordrer generalsekretæren til i konsultation med koloniudvalget at intensivere udbredelse af information om forholdene i territoriet, og opfordrer koloniudvalget til at følge udviklingen i området og rapportere til 25. generalforsamling.

Resolutionsforslaget blev vedtaget i 4. udvalg den 9. december 1969 med 59 stemmer for (afro-asiatiske og kommunistiske lande samt Ecuador, Grækenland, Guatemala, Peru og Venezuela) og 15 imod (vestlige lande, herunder de nordiske), medens 19 afstod (8 latinamerikanske lande samt Burma, Formosa-Kina, Etiopien, Indien, Iran, Irland, Japan, Liberia, Malaysia, Maldiverne og Nepal).

Plenarforsamlingen vedtog resolutionsforslaget (res. 2559 (XXIV)) den 12. december med 64 stemmer for og 17 imod, medens 24 afstod. Luxembourg og Irland, der var fraværende under afstemningen i udvalget, stemte imod. Den Centralafrikanske Republik, der stemte for i udvalget, og Frankrig, Senegal, Swaziland og Thailand, der var fraværende under afstemningen i udvalget, afstod.

4. udvalgs beretning: A/7874.

Fremmede økonomiske og andre interessers virksomhed, som hæmmer gennemførelsen af kolonideklarationen.

(Dagsordenens punkt 68:)

1) Spørgsmålet om „fremmede økonomiske og andre interessers virksomhed, som

80 Udvalgenes betænkninger m. m.

hæmmer gennemførelsen af kolonideklarationen“ optog en væsentlig del af 4. udvalgs generaldebat om alle koloniproblemer bortset fra Namibia, områder under Portugals administration og Sydrhodesia.

I. Koloniudvalgets beretning.

I en for udvalget foreliggende beretning fra koloniudvalget hedder det i konklusionerne, at de internationale monopoler med de administrerende magters billigelse yderligere har konsolideret sig og intensiveret den økonomiske udnyttelse, som berøver kolonibefolkningerne det økonomiske grundlag for opnåelsen af deres selvstændighed. Koloniudvalgets undersøgelser har bekræftet konklusionen i beretningen til 23. samling om, at fremmede økonomiske og andre interesser, som opererer på en måde, som det i øjeblikket sker i koloniområderne, udgør en væsentlig hindring for disse områders opnåelse af politisk uafhængighed og af social og økonomisk retfærdighed. Når sanktionerne mod Sydrhodesia er slået fejl i stor udstrækning, skyldes det de udenlandske monopolars samarbejde med det ulovlige regime. De store vestlige kapitalinteresser, som er involveret i udviklingen af Cabora Bassa-projektet i Mozambique, hjælper Portugal til at opretholde kontrollen over Mozambique samtidig med, at det giver Sydafrika, der vil blive den største aftager af strøm, mulighed for at udvide sin indflydelse over området.

II. Debatten.

Debatten i 4. udvalg var som de foregående år præget af afro-asiatiske og tildels latinamerikanske angreb på vestlige økonomiske interesser i koloniområderne, der medførte, at de vestlige lande så en fordel i at opretholde status quo. Frankrig blev i år ofte nævnt på linie med Amerika, Japan, Storbritannien og Vesttyskland. Udnyttelsen af koncessioner og privilegier samt af den indfødte befolkning som billig arbejdskraft havde gjort det muligt for de udenlandske selskaber at forøge deres udbytte. Som modydelse forsynede disse selskaber kolonimagterne med fonds og anden bistand til at knuse de nationale befrielsesbevægelser. Dog gav Senegal direkte og Ghana indirekte tilkendte, at de vestlige lande havde